

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
(О.Б.Жильцов)
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)»

для студентів

спеціальності

016 Спеціальна освіта

(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня

першого (бакалаврського) рівня

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

016.01.01 Логопедія

(шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма 18.35/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
«___» _____ 2023

Розробники:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Хомик Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладач:

Хомик Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто й затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 30 серпня 2022 р. № 18

Завідувач кафедри *О. Мартинчук* (Олена МАРТИНЧУК)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 016.01.01 Логопедія

(назва освітньої програми)

30 серпня 2022 р.

Керівник освітньої програми *Н. Лопатинська* (Наталія ЛОПАТИНСЬКА)
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

Заступник директора/декана *Р. Павлюк* (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. *О. Мартинчук* «28» серпня 2023 р. Протокол № 14
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ («__»____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ («__»____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ («__»____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	8
Семестровий контроль	30	30
Самостійна робота	26	66
Форма семестрового контролю	Екзамен	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти теоретико-методичні знання про затримку мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення; структуру труднощів означених мовленнєвих розладів; етіологічні чинники (причини), що їх викликають; шляхи їх подолання та попередження; практичні навички роботи з дітьми на основі засвоєних прийомів виявлення, корекції, профілактики затримки мовленнєвого розвитку та загального недорозвитку мовлення.

Завдання навчальної дисципліни.

1. Формувати загальні компетентності:

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-9 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2. Формувати фахові компетентності:

СК-2 Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3 Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4 Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5 Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-8 Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-10 Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11 Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-15 Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СКУ-17 Здатність до реалізації базових знань про клінічні підходи до визначення труднощів функціонування дитячого організму при типовому та порушеному розвитку; особливості центральної нервової системи та вищих психічних функцій осіб з порушеннями мовлення для забезпечення ефективного логопедичного впливу на розвиток їхньої мовленнєвої діяльності у різні вікові періоди.

СКУ-18 Здатність до інтеграції та реалізації знань про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності як основи реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

СКУ-19 Здатність використовувати у професійній діяльності знання про причини, механізми, структуру, симптоматику дислалії, ринолалії, дизартрії, порушень голосу, затримка мовленнєвого розвитку, фонетико-фонематичний недорозвиток, загальний недорозвиток мовлення, порушень темпо-ритмічної складової мовлення, алалії, труднощів у навчальній діяльності (дисграфії, дислексії, дискалькулії), набутих розладів мовлення та спілкування.

СКУ-20 Здатність здійснювати оцінювання (діагностику) рівня сформованості мовленнєвих функцій та мовленнєвої діяльності; аналізувати та систематизувати одержані результати у процесі складання психолого-педагогічного та логопедичного висновку.

СКУ-21 Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про методики, технології і засоби корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з порушеннями мовлення.

3. *Забезпечити набуття практичних навичок при формуванні спеціально-педагогічної та спеціально-методичної фахових компетентностей у Центрі практичної підготовки «Логотренажер».*

3. Результати навчання за дисципліною:

РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РНУ 18. Застосовувати у професійній діяльності базові знання про клінічні підходи до визначення труднощів функціонування дитячого організму при типовому та порушеному розвитку; особливості діяльності центральної нервової системи та вищих психічних функцій; визначення локалізації мовленнєвих зон кори головного мозку та механізми порушень при їх ураженні для забезпечення ефективного логопедичного впливу при дизонтогенезі у різні вікові періоди.

РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

РНУ 20. Знати та розуміти причини, механізми, структуру, симптоматику дислалії, ринології, дизартрії, порушень голосу, затримки мовленнєвого розвитку, фонетико-фонематичного недорозвитку, загального недорозвитку мовлення, порушень темпо-ритмічної складової мовлення, алалії, труднощів у навчальній діяльності (дисграфія, дислексія, дискалькулія), набутих розладів мовлення та спілкування.

РНУ 21. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення, визначати стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок.

РНУ 22. Добирати й застосовувати у професійній діяльності методики, технології, засоби логопедичного впливу та реабілітації осіб з порушеннями мовлення у різні вікові періоди для здійснення корекційно-розвивального впливу на психомоторний, когнітивний та мовленнєвий розвиток осіб з різними мовленнєвими порушеннями.

РНУ 24. Уміти вирішувати проблеми та приймати рішення у складних практичних ситуаціях, демонструючи лідерські якості та навички ефективною командної взаємодії.

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Затримка мовленнєвого розвитку в розрізі логопедичних досліджень							
Тема 1. Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці	6	2	2	-	-	-	2
Тема 2. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку	8	2	2	2	-	-	2
Тема 3. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці	10	2	2	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	6	6	6	-	-	6
Змістовий модуль 2.							
Механізми виникнення особливостей розвитку при системних порушеннях мовлення							
Тема 4. Сучасні погляди на системні порушення мовлення	6	2	2	-	-	-	2
Тема 5. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення	9	2	2	2	-	-	3
Модульний контроль	2						
Разом	17	4	4	2	-	-	5
Змістовий модуль 3.							
Сучасні погляди на особливості розвитку мовлення при загальному недорозвитку мовлення							
Тема 6. Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення	7	2	2	-	-	-	3
Тема 7. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення	9	2	2	2	-	-	3
Модульний контроль	2						
Разом	18	4	4	2	-	-	6
Змістовий модуль 4.							
Особливості обстеження та логопедичного впливу при загальному недорозвитку мовлення							
Тема 8. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення	9	2	2	2	-	-	3
Тема 9. Стратегії логопедичного впливу	18	4	2	6	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	29	6	4	8	-	-	9
Семестровий контроль	30						
Усього	120	20	18	18	-	-	26

Тематичний план для **заочної** форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Затримка мовленнєвого розвитку в розрізі логопедичних досліджень							
Тема 1. Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці	9	2	-	-	-	-	7
Тема 2. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку	7	-	-	-	-	-	7
Тема 3. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці	9	-	-	2	-	-	7
Модульний контроль	2						
Разом	27	2	-	2	-	-	21
Змістовий модуль 2.							
Механізми виникнення особливостей розвитку при системних порушеннях мовлення							
Тема 4. Сучасні погляди на системні порушення мовлення	9	2	-	-	-	-	7
Тема 5. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення	10	-	2	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	21	2	2	-	-	-	15
Змістовий модуль 3.							
Сучасні погляди на особливості розвитку мовлення при загальному недорозвитку мовлення							
Тема 6. Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення	9	2	-	-	-	-	7
Тема 7. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення	10	-	-	2	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	21	2	-	2	-	-	15
Змістовий модуль 4.							
Особливості обстеження та логопедичного впливу при загальному недорозвитку мовлення							
Тема 8. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення	9	-	2	-	-	-	7
Тема 9. Стратегії логопедичного впливу	10	-	-	2	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	21	-	2	2	-	-	15
Семестровий контроль	30						
Усього	120	6	4	6	-	-	66

5. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАТРИМКА МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ В РОЗРІЗІ ЛОГОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год.)

Мовленнєвий розвиток дітей раннього віку. Психофізіологічні механізми оволодіння мовленнєвою функцією. Сучасні погляди на трактування поняття «затримка мовленнєвого розвитку»: вітчизняний та зарубіжний досвід. Етіологія труднощів мовленнєвого розвитку у дітей до трьох років. Симптоматика затримки мовленнєвого розвитку. Особливості пізнавального, сенсорного та рухового розвитку дітей раннього віку.

Ключові слова: мовленнєва функція, мовленнєвий розвиток, затримка мовленнєвого розвитку, етіологія, симптоматика, ранній вік.

Рекомендована основна література: [1; 2; 6]

Рекомендована додаткова література: [7; 11; 15; 16; 18; 20; 33; 34; 36; 37; 38; 39]

Тема 2. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (2 год.)

Особливості обстеження дітей раннього віку. Роль даних фахівців в комплексній оцінці розвитку дитини раннього віку. Структура логопедичного обстеження: збір анамнестичних даних про особливості формування психомоторних функцій; перебігу домовленнєвого та раннього мовленнєвого розвитку, дослідження немовленнєвих та мовленнєвих процесів; дані супутніх фахівців.

Ключові слова: обстеження, комплексне обстеження, діти раннього віку, логопедичне обстеження, протоколи обстеження.

Рекомендована основна література: [1; 2; 6]

Рекомендована додаткова література: [7; 11; 15; 16; 18; 20; 33; 34; 36; 37; 38; 39]

Тема 3. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год.)

Планування та організація корекційно-розвивальної роботи з дітьми раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку. Напрямки логопедичної роботи. Роль батьків в процесі логопедичного впливу на дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку. Використання інтерактивних та ІКТ-технологій в роботі з дітьми раннього віку в процесі логопедичного супроводу.

Ключові слова: логопедичний вплив, планування, корекційно-розвивальна робота.

Рекомендована основна література: [1; 2; 6]

Рекомендована додаткова література: [7; 11; 15; 16; 18; 20; 33; 34; 36; 37; 38; 39]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ПРИ СИСТЕМНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ

Тема 4. Сучасні погляди на системні порушення мовлення (2 год.)

Особливості розвитку мовленнєвої системи у дітей дошкільного віку. Етапи формування мовлення. Поняття про системні порушення мовлення. Механізми та причини функціонально-мовленнєвих труднощів при системному порушенні мовлення. Особливості розвитку дітей із системними порушеннями мовлення.

Ключові слова: мовленнєва система, формування мовлення, системні порушення мовлення, механізми, причини, особливості розвитку.

Рекомендована основна література: [2; 3]

Рекомендована додаткова література: [12; 16; 17; 19; 31]

Тема 5. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (2 год.)

Симптоматика мовленнєвих труднощів при системних порушеннях мовлення: фонетико-фонематичної складової мовлення (фонематичні процеси та звуковимова); лексико-граматичної складової мовлення (активний та пасивний словник, лексичні теми, граматичні категорії); зв'язного мовлення (монолог та діалог). Особливості немовленнєвих (моторні, зорові та слухові) функцій та операцій при системних порушеннях мовлення. Медичні, психолого-педагогічні та логопедичні підходи щодо структури труднощів.

Ключові слова: симптоматика, системні порушення мовлення, особливості розвитку.

Рекомендована основна література: [2; 3]

Рекомендована додаткова література: [12; 16; 17; 19; 31]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Тема 6. Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (2 год.)

Загальний недорозвиток мовлення в розрізі сучасних логопедичних досліджень. Етіологія та механізми загального недорозвитку мовлення. Особливості розвитку дітей із загальним недорозвитком мовлення.

Ключові слова: загальний недорозвиток мовлення, етіологія, механізми, особливості розвитку, рівні загального недорозвитку мовлення.

Рекомендована основна література: [1; 2; 4; 5]

Рекомендована додаткова література: [8; 18-30; 38]

Тема 7. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (2 год.)

Періодизація загального недорозвитку мовлення. Сучасні погляди на рівні функціонування мовлення при загальному недорозвитку мовлення. Особливості сформованості фонетико-фонематичної, лексико-граматичної складових мовлення та зв'язного мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення. Особливості немовленнєвих функцій у дітей. Диференційна діагностика основних рівнів загального недорозвитку мовлення. Відмежування загального недорозвитку мовлення від інших розладів (інтелектуальні труднощі, навчальні труднощі, ранній дитячий аутизм).

Ключові слова: рівні загального недорозвитку мовлення, загальний недорозвиток мовлення I, II, III, IV рівнів функціонування мовлення, диференційна діагностика.

Рекомендована основна література: [1; 2; 4; 5]

Рекомендована додаткова література: [8; 18-30; 38]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

ОСОБЛИВОСТІ ОБСТЕЖЕННЯ ТА ЛОГОПЕДИЧНОГО ВПЛИВУ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Тема 8. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (2 год.)

Система комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення. Основні етапи та частини обстеження: анкетні дані, відомості про сім'ю дитини та умови її виховання, анамнестичні дані, вивчення заключень лікарів-спеціалістів (педіатра, психіатра, невролога, оториноларинголога, стоматолога, ортодонта та ін.), проведення комплексного логопедичного обстеження. Особливості логопедичного обстеження: діагностика фонетико-фонематичної, лексико-граматичної складової мовлення, зв'язного мовлення, немовленнєвих функцій тощо.

Ключові слова: комплексне обстеження, логопедичне обстеження, анамнестичні дані, лікарі-спеціалісти.

Рекомендована основна література: [1; 2; 4; 5]

Рекомендована додаткова література: [8; 18-30; 38]

Тема 9. Стратегії логопедичного впливу (4 год.)

Сучасні логопедичні технології у корекції загального недорозвитку мовлення. Логопедична робота щодо формування фонетико-фонематичної, лексико-граматичної складових мовлення та зв'язного мовлення. Особливості корекційно-розвиткової роботи над дихальною, моторною та сенсорною сферами. Використання ІКТ-технологій в роботі із дітьми із системними порушеннями мовлення.

Ключові слова: логопедичний вплив, корекційно-розвивальна робота, логопедичні технології.

Рекомендована основна література: [1; 2; 4; 5]
Рекомендована додаткова література: [8; 18-30; 38]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для **денної** форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	3	3	1	1	1	1	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	2	20	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	3	30	1	10	1	10	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			104		65		65		104
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: $338 : 60 = 5,6$									

для **заочної** форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Відвідування семінарських занять	1	0	0	1	1	0	0	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	0	0	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	0	0	1	10	0	0	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	0	0	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			47		42		42		57

Максимальна кількість балів: 188
Розрахунок коефіцієнта: $188 : 60 = 3,1$

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Усі завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання виконуються в ЕНК навчальної дисципліни «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/> (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26292> для денної форми навчання; <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26232> для заочної форми навчання) та додаються до зазначених форм (семінарське, практичне заняття чи самостійна робота) роботи відповідного модуля навчальної дисципліни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАТРИМКА МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ В РОЗРІЗІ ЛОГОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Самостійна робота 1.

Тема 1. Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте сучасні українські та зарубіжні наукові дослідження щодо вивчення питання затримки мовленнєвого розвитку. Визначте сутність трактування поняття (до 5-6 поглядів) порушення за обраними авторами. Отримані дані внесіть у таблицю .

«Затримка мовленнєвого розвитку: сутність поняття та основні прояви»

№ п/п	Автор	Визначення поняття	Основні прояви	Джерело
1				
2				
...				

Примітка: посилання на джерело варто подавати з дотриманням бібліографічних вимог оформлення посилань на літературу (відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf)

Форма подання: результати подаються у вигляді заповненої таблиці «Затримка мовленнєвого розвитку: сутність поняття та основні прояви».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація стосується теми. Більшість матеріалів мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не мають посилання на наукові джерела.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Узагальнення матеріалів	Коротко та лаконічно робить узагальнення, які відповідають суті завдання.	Використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статтях.	Точно резюмує більшу частину статей, але має певне непорозуміння щодо здійснення узагальнень щодо	Має значні труднощі щодо узагальнення даних у обраних статтях.

			теми завдання.	
Граматика та орфографія	Не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Самостійна робота 2.

Тема 2. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (2 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Тема 3. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте ряд відео-кейсів щодо особливостей роботи логопеда з дітьми раннього віку з використанням ним елементів інтерактивних та/або ІКТ-технологій. Визначте напрямки його діяльності та сформулюйте «топ-5» завдання, які фахівці використовують з метою обстеження та/або розвитку дитини із затримкою мовленнєвого розвитку з означеними засобами. Отримані матеріали внесіть у таблицю.

«Топ-5 завдань для обстеження та/або розвитку дитини із затримкою мовленнєвого розвитку»

№ п/п	Назва	Мета (за спостереженнями студента)	Короткий зміст	Автор та активне посилання на відео-кейс
1				
2				
...				

Форма подання: результати подаються у вигляді заповненої таблиці «Топ-5 завдань для обстеження та/або розвитку дитини із затримкою мовленнєвого розвитку».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація стосується теми. Більшість матеріалів мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не мають посилання на наукові джерела.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Узагальнення матеріалів	Коротко та лаконічно робить узагальнення, які відповідають суті завдання.	Використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статтях.	Точно резюмує більшу частину статей, але має певне непорозуміння щодо здійснення	Має значні труднощі щодо узагальнення даних у обраних статтях.

			узагальнень щодо теми завдання.	
Граматика та орфографія	Не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ПРИ СИСТЕМНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ

Самостійна робота 3.

Тема 4. Сучасні погляди на системні порушення мовлення (2 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Тема 5. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (3 год. для денної форми навчання; 8 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте сучасні українські та зарубіжні наукові дослідження щодо вивчення питання системних порушень мовлення. Узагальніть отриману інформацію щодо трактування поняття та його характеристики з різних точок зору фахівців. Отримані дані оформіть у вигляді тез на тему «Сучасні погляди на поняття «системні порушення мовлення»».

При написанні тез дотримуйтеся таких пунктів:

- 1) об'єм тез до 3-х друкованих аркушів 14 шрифтом 1,5 інтервалом;
- 2) висвітлити до 6 поглядів трактування «системні порушення мовлення». Із них, не менше 50% інформації зарубіжних досліджень;
- 3) аналіз кожного трактування повинно містити такі ключові елементи: автор, визначення, основні прояви, структура порушення та напрямки логопедичної роботи;
- 4) у випадку подання інформації зарубіжного дослідження назву терміну та дані автора/науковця/вченого варто вказувати мовою оригіналу;
- 5) наявність переліку використаних джерел, що оформлені з дотриманням бібліографічних вимог оформлення посилань на літературу (відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Режим

доступу:

https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf

Форма подання: результати подаються у вигляді тез на тему «Сучасні погляди на поняття «системні порушення мовлення»».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні аспекти статті, логічно їх ранжуючи.	Студент/ка називає всі основні аспекти статті.	Студент/ка називає деякі основні аспекти статті.	Студент/ка не може точно визначити основні аспекти статті.
Розкриття теми	Творчо розкрито тему та викладено основні моменти обраної теми.	Розкрито тему та викладено основні моменти.	В тезах викладено деякі моменти.	В тезах не розкрито тему.
Визначення	Точно знаходить усі	Точно знаходить	Знаходить окремі	Має труднощі з

фактів	факти у статті та дає чітке обґрунтування, чому ці факти стосуються певного аспекту.	основні факти та дає обґрунтоване пояснення, чому ці факти стосуються певного аспекту.	факти і використовує слабке пояснення.	пошуку фактів у статті.
Джерела	Усі джерела, що використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	Усі джерела, що використовуються для цитат, статистичних даних та фактів, заслуговують довіри, і більшість із них цитуються правильно.	Більшість джерел, що використовуються для цитат, статистики та фактів, є достовірними та цитуються правильно.	Багато джерел є підозрілими (не заслуговують довіри) та/або не цитуються правильно.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Самостійна робота 4.

Тема 6. Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (3 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Тема 7. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (3 год. для денної форми навчання; 8 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте наукові дослідження щодо вивчення питання загального недорозвитку мовлення. Опрацюйте наукові публікації Є. Соботович «Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його фонетико-фонематичній/лексичній/граматичній ланці) дитини дошкільного віку» (2003 р. публікації). Узагальніть отриману інформацію та заповніть таблицю «Прояви мовленнєвих труднощів при загальному недорозвитку мовлення».

«Прояви мовленнєвих труднощів при загальному недорозвитку мовлення»

№ п/п	Рівень загального недорозвитку мовлення	Прояви мовленнєвих труднощів
1	загальний недорозвиток мовлення I рівня	<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>
		<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>
		<i>лексична складова мовлення</i>
		<i>граматична складова мовлення</i>
		<i>зв'язне мовлення</i>
		<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>
		<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>
2	загальний недорозвиток мовлення II рівня	<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>
		<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>
		<i>лексична складова мовлення</i>

		<i>лексична складова мовлення</i>
		<i>граматична складова мовлення</i>
		<i>зв'язне мовлення</i>
3	загальний недорозвиток мовлення III рівня	<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>
		<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>
		<i>лексична складова мовлення</i>
		<i>граматична складова мовлення</i>
		<i>зв'язне мовлення</i>
4	загальний недорозвиток мовлення IV рівня	<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>
		<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>
		<i>лексична складова мовлення</i>
		<i>граматична складова мовлення</i>
		<i>зв'язне мовлення</i>

Форма подання: результати подаються у вигляді заповненої таблиці «Прояви мовленнєвих труднощів при загальному недорозвитку мовлення».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація пов'язана з темою, більшість полегшує її розуміння. Матеріали мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація стосується теми. Більшість матеріалів мають посилання на наукові джерела.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не мають посилання на наукові джерела.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Узагальнення матеріалів	Коротко та лаконічно робить узагальнення, які відповідають суті завдання.	Використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у статтях.	Точно резюмує більшу частину статей, але має певне непорозуміння щодо здійснення узагальнень щодо теми завдання.	Має значні труднощі щодо узагальнення даних у обраних статтях.
Грамматика та орфографія	Не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.

Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОБСТЕЖЕННЯ ТА ЛОГОПЕДИЧНОГО ВПЛИВУ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Самостійна робота 5.

Тема 8. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (3 год. для денної форми навчання; 7 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте сучасний діагностичний інструментарій щодо обстеження дітей із порушеннями мовлення. На основі здійсненого аналізу запропонуйте алгоритм логопедичного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення.

Форма подання: результати подаються у вигляді розробленого алгоритму логопедичного обстеження.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.
Діагностичний інструментарій	Раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для логопедичного обстеження.
Маркери та показники	Точно зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Зазначає не всі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Не зазначає показники і маркери діагностики певної складової мовлення.
Грамматика та орфографія	Не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань. Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

Самостійна робота 6.

Тема 9. Стратегії логопедичного впливу (6 год. для денної форми навчання; 8 год. для заочної форми навчання)

Завдання: проаналізуйте ряд відео-кейсів проведення логопедичних занять з дітьми із загальним недорозвитком мовлення (вік на вибір студента). За результатами перегляду відео та отриманої інформації заповніть таблицю «Особливості логопедичної роботи з дітьми _____ (вказати вік) із загальним недорозвитком мовлення».

«Особливості логопедичної роботи з дітьми _____ (вказати вік) із загальним недорозвитком мовлення»

№ п/п	Складова мовлення або немовленнєва функція/операція	Приклади завдань*
1	<i>фонематична складова мовлення (фонематичні процеси)</i>	1
		2
		...
2	<i>фонетична складова мовлення (звуковимова)</i>	1
		2
		...
3	<i>лексична складова мовлення</i>	1
		2
		...
4	<i>граматична складова мовлення</i>	1
		2
		...
5	<i>зв'язне мовлення</i>	1
		2
		...
6	<i>немовленнєві функції та операції</i>	1
		2
		...

Примітка: в графі «Приклади завдань» інформацію варто подавати за такою схемою: назва, мета (сформульована й озвучена фахівцем у відеокейсі або ж сформульована студентом за результатом перегляду відео), хід заняття. Описово варто подати не більше 3-х завдань на кожну складову мовлення.

Форма подання: результати подаються у вигляді заповненої таблиці «Особливості логопедичної роботи з дітьми _____ (вказати вік) із загальним недорозвитком мовлення».

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 балів)	Наближення до стандартів (0,5 балів)	Нижче стандартів (0 балів)
Розкриття змісту	Творчо та креативно розкрито зміст та структуру гри/вправи.	В повному обсязі розкрито зміст та структуру гри/вправи.	Зміст та структуру гри/вправи розкрито не в повному обсязі.	Не розкрито зміст і структуру гри/вправи.
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
Матеріали	Всі матеріали та обладнання чітко та точно описані.	Майже всі матеріали та обладнання чітко і точно описані.	Більшість матеріалів та обладнання точно описані.	Багато матеріалів описано неточно або взагалі не описано.
Грамматика та орфографія	Не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
Дотримання дедлайнів	Студент/ка дотримується терміну виконання завдань.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань.	Студент/ка зазвичай дотримується терміну виконання завдань.	Студент/ка не дотримується терміну виконання завдань.

	Робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Робота здана вчасно або затримана до 12 год. від визначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 12-24 години від визначеного терміну.	Робота здана пізніше ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин або нездана взагалі.
Всього	5 балів			

6.3. *Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.*

Модульна контрольна робота проходить у вигляді тестування та складається з 25 випадкових питань (кожна модульна робота) з пройдених тем змістових модулів.

Тестування включає такі **види завдань**:

- багатоваріантне питання;
- правильно/неправильно;
- відповідність;
- коротка відповідь;
- числова відповідь.

Критерії оцінювання. Проведення модульної роботи має на меті проведення поточного контролю теоретичної і практичної підготовки здобувача освітнього рівня з програмного матеріалу навчальної дисципліни «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)». Максимальна кількість балів, яку студент/ка може отримати за виконання модульної контрольної роботи, становить 25 балів. Правильна відповідь на одне запитання – 1 бал (виставляється автоматично програмою у електронному курсі).

23-25 балів (вищий стандарт) – виставляється при наявності правильних відповідей на майже всі питання з різним рівнем складності. Здобувач освітнього рівня демонструє ґрунтовне знання матеріалу з дисципліни «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)», його розуміння та застосування під час вирішення практичних завдань; чітко відповідає на запитання, не допускає помилок у розумінні та використанні фахової термінології.

17-22 бали (відповідає стандартам) – виставляється при достатньому рівні обізнаності здобувача освітнього рівня у відповідях на запитання. Студент/ка загалом демонструє ґрунтовні знання основного матеріалу з дисципліни, однак припускається незначної кількості помилок у відповідях як теоретичного характеру, так і під час демонстрації розуміння практичного застосування отриманих знань; правильно відповідає на більшість тестових запитань.

11-16 балів (наближення до стандартів) – виставляється при неповному володінні здобувачем освітнього рівня навчальним матеріалом з дисципліни «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)». Студент/ка демонструє фрагментарність та поверховість у отриманих знаннях, недостатню орієнтацію у основній термінології з навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих тестових запитань.

1-10 балів (нижче стандартів) – виставляється у разі недостатнього володіння навчальним матеріалом з дисципліни «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)». Студент/ка допускає значні помилки у відповідях на питання; неправильно орієнтується в основній термінології та змісті навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих завдань.

6.4. *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.*

Письмовий екзамен складається із тесту, який включає 21 випадкове питання, до яких належать: 20 питань-тестів та 1 питання-есе (практичний кейс).

Правильна відповідь оцінюється в залежності від рівня складності питання, а саме:

10 питань рівня А – прості питання (питання, де необхідно знайти відповідність між поняттями або обрати правильну відповідь), за кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал;

10 питань рівня Б – питання середнього рівня складності (множинний вибір, встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень, встановлення послідовності), за кожну правильну відповідь студент отримує 2 бали.

1 питання рівня В – написання есе (складні, пошукові питання практико-орієнтованого спрямування), за творчо і науково виважене обґрунтування власної позиції у процесі розкриття практичного кейсу, обґрунтованість власної позиції у процесі формулювання логопедичного висновку; методичну та технологічну грамотність у підборі завдань; обґрунтованість та аргументованість методичного вибору; логічне структурування матеріалу, демонстрацію розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань, студент отримує 10 балів.

Оцінка за тест може складати від 0 (min) балів до 40 (max) балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Розкрийте сутність сучасних трактувань поняття затримка мовленнєвого розвитку.
2. Розкрийте причини виникнення, механізм та симптоматику затримки мовленнєвого розвитку.
3. Складіть модель загальної структури особливостей розвитку при затримці мовленнєвого розвитку.
4. Охарактеризуйте особливості мовленнєвого розвитку дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
5. Визначте особливості пізнавального, сенсорного та рухового розвитку дітей до трьох років.
6. Розкрийте особливості обстеження дітей раннього віку.
7. Зазначте важливість даних обстеження лікарів в комплексній оцінці розвитку дитини раннього віку.
8. Опишіть схему комплексного обстеження дітей до трьох річного віку.
9. Опишіть схему логопедичного обстеження дітей із затримкою мовленнєвого розвитку. Наведіть приклади діагностичних завдань.
10. Визначте напрямки логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку.
11. Розкрийте роль батьків в процесі логопедичного впливу на дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
12. Розкрийте сутність стратегії логопедичного впливу, яка спрямована на мовленнєвий розвиток при затримці мовленнєвого розвитку. Наведіть приклади відповідних завдань у необхідній послідовності.
13. Розкрийте сутність стратегії логопедичного впливу, яка спрямована на розвиток немовленнєвих функцій та операцій при затримці мовленнєвого розвитку. Наведіть приклади відповідних завдань у необхідній послідовності.
14. Складіть схему плану-конспекту заняття з дитиною раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку. Наведіть приклади відповідних прийомів у необхідній послідовності.
15. Охарактеризуйте сутність поняття системні порушення мовлення.
16. Визначте механізми функціонально-мовленнєвих труднощів при системному порушенні мовлення.
17. Розкрийте етіологію системних порушень мовлення.
18. Опишіть основну симптоматику труднощів при системному порушенні мовлення.
19. Розкрийте особливості розвитку дітей із системними порушеннями мовлення.
20. Дайте визначення загальному недорозвитку мовлення в розрізі сучасних логопедичних досліджень.

21. Визначте етіологічні чинники мовленнєвих труднощів при загальному недорозвитку мовлення.
22. Охарактеризуйте основні симптоми труднощів при загальному недорозвитку мовлення.
23. Опишіть особливості розвитку дітей із загальним недорозвитком мовлення.
24. Озвучте сучасні підходи щодо рівнів функціонування мовлення при загальному недорозвитку мовлення.
25. Охарактеризуйте особливості мовленнєвого розвитку при загальному недорозвитку мовлення I/II/III/IV рівня.
26. Визначте особливості немовленнєвих функцій при загальному недорозвитку мовлення.
27. Охарактеризуйте диференційну діагностику основних рівнів загального недорозвитку мовлення.
28. Розкрийте систему комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення.
29. Складіть схему логопедичного обстеження дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення I/II/III/IV рівня. Наведіть приклади діагностичних завдань.
30. Запропонуйте комплекс діагностичних завдань на визначення рівня сформованості фонетико-фонематичної/лексико-граматичної складової мовлення/зв'язного мовлення/немовленнєвих функцій та операцій у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення I/II/III/IV рівня.
31. Складіть послідовний план-схему логопедичного заняття щодо формування фонетико-фонематичної/лексико-граматичної складової мовлення/зв'язного мовлення/немовленнєвих функцій та операцій у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення I/II/III/IV рівня з наведенням конкретних прикладів завдань. Визначте специфіку роботи, яка спрямована на моделювання зазначених сторін мовлення.
32. Складіть загальну модель логопедичного заняття, яка відображає його структуру та зміст, що спрямовані на надання допомоги при загальному недорозвитку мовлення I/II/III/IV рівня. Обґрунтуйте доречність наведеної послідовності структурних компонентів.
33. Розкрийте зміст, назвіть методи та прийоми логопедичної роботи з подолання загального недорозвитку мовлення I/II/III/IV рівня. Наведіть приклади відповідних завдань.
34. Розкрийте сутність стратегії логопедичного впливу, яка спрямована на розвиток фонетико-фонематичної/лексико-граматичної складової мовлення/зв'язного мовлення/немовленнєвих функцій та операцій у дітей із загальним недорозвитком мовлення I/II/III/IV рівня. Наведіть приклади відповідних завдань у необхідній послідовності.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)

FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., з них 20 год. – лекції, 18 год. – практичні заняття, 18 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 26 год., модульний контроль – 8 год. (для денної форми навчання)

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Затримка мовленнєвого розвитку в розрізі логопедичних досліджень (104 бали)			Механізми виникнення особливостей розвитку при системних порушеннях мовлення (65 балів)	
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (1 бал)	Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (1 бал)	Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (1 бал)	Сучасні погляди на системні порушення мовлення (1 бал)	Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (1 бал)
Теми практ. та сем-х занять	Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (1 бал)	Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (2 бали)	Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (3 бали)	Сучасні погляди на системні порушення мовлення (1 бал)	Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (2 бали)
Робота на практ. та сем-х заняттях	10 балів	20 балів	30 балів	10 балів	20 балів
Самост. робота	5 балів	5 балів		5 балів	
Поточ. контроль	модульна контрольна робота 1 (25 балів)			модульна контрольна робота 2 (25 балів)	

Разом: 120 год., з них 20 год. – лекції, 18 год. – практичні заняття, 18 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 26 год., модульний контроль – 8 год. (для денної форми навчання)

Модулі	Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Сучасні погляди на особливості розвитку мовлення при загальному недорозвитку мовлення (65 балів)		Особливості обстеження та логопедичного впливу при загальному недорозвитку мовлення (104 бали)	
Лекції	6	7	8	9
Теми лекцій	Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (1 бал)	Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (1 бал)	Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (1 бал)	Стратегії логопедичного впливу (2 бали)
Теми практ. та сем-х занять	Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (1 бал)	Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (2 бали)	Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (2 бали)	Стратегії логопедичного впливу (4 бали)
Робота на практ. та сем-х заняттях	10 балів	20 балів	20 балів	40 балів
Самост. робота	5 балів		5 балів	5 балів
Поточ. контроль	модульна контрольна робота 3 (25 балів)		модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Підсумк. Контрол	<p>ЕКЗАМЕН 40 балів Розрахунок коефіцієнту: 338:60=5,6</p>			

Разом: 120 год., з них 6 год. – лекції, 6 год. – практичні заняття, 4 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 66 год., модульний контроль – 8 год. (для **заочної** форми навчання)

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Затримка мовленнєвого розвитку в розрізі логопедичних досліджень (47 балів)			Механізми виникнення особливостей розвитку при системних порушеннях мовлення (42 балів)	
Лекції	1			2	
Теми лекцій	Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (1 бал)			Сучасні погляди на системні порушення мовлення (1 бал)	
Теми прак. та сем-х занять			Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (1 бал)		Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (1 бал)
Робота на прак. та сем-х заняттях			<i>10 балів</i>		<i>10 балів</i>
Самост. робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>		<i>5 балів</i>	
Поточ. контроль	модульна контрольна робота 1 (25 балів)			модульна контрольна робота 2 (25 балів)	

Разом: 120 год., з них 6 год. – лекції, 6 год. – практичні заняття, 4 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 66 год., модульний контроль – 8 год. (для **заочної** форми навчання)

Модулі	Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Сучасні погляди на особливості розвитку мовлення при загальному недорозвитку мовлення (42 балів)		Особливості обстеження та логопедичного впливу при загальному недорозвитку мовлення (57 балів)	
Лекції	3			
Теми лекцій	Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (1 бал)			
Теми прак. та сем-х занять		Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (1 бал)	Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (1 бал)	Стратегії логопедичного впливу (1 бал)
Робота на прак. та сем-х заняттях		10 балів	10 балів	10 балів
Самост. робота	5 балів		5 балів	5 балів
Поточ. контроль	модульна контрольна робота 3 (25 балів)		модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Підсумк. Контроль	<p style="text-align: center;">ЕКЗАМЕН 40 балів Розрахунок коефіцієнту: $188:60=3,1$</p>			

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Логопедія : підручник / За ред. проф. М. К. Шеремет. Вид. 5-те, доповн. та переробл. Київ, 2019. 856 с.
2. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії / Укл. В. В. Тищенко, Є. Ю. Ліндіна. Київ : «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2015. 308 с.
3. Тищенко В. В. Обґрунтування типології первинного системного недорозвитку мовлення. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2021. №4. С. 156-165
4. Трофименко Л. І. Діагностика та корекція загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. Київ, 2014. 72 с.
5. Трофименко Л. І. Шляхи подолання загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Київ. Інститут спеціальної педагогіки, 2014. 144 с.
6. Шеремет М. К. Хрестоматія з логопедії : навч. посіб. Київ : Видавництво «Книга-плюс». 2019. 496 с.

Додаткова

7. Боряк О. В. Затримка психомовленнєвого розвитку як медико-психолого-педагогічна проблема. *Inclusion and Diversity* : науковий журнал / МОН України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2023. Вип. 1. С. 15–19. DOI: <https://doi.org/10.32782/inclusion/2023.1.3>
8. Галецька Ю. В. До питання використання розповіді як методу розвитку зв'язного мовлення дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: вип. 14 / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 50–58
9. Данілавічюте Е. А. Інноваційна концепція визначення функціонально-мовленнєвих освітніх труднощів у осіб з особливими потребами : *Діти з особливими потребами: від рівних прав – до рівних можливостей*: матеріали VII Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології (7-8.10.2021 року, м. Київ) Симоненко О. І., м. Київ, Україна, 2021. С. 47-55.
10. Кабельнікова Н. В. Особливості мовленнєвого дизонтогенезу у дітей першого року життя із пошкодженням центральної нервової системи. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2015. Вип. 67. С. 192-197
11. Кравченко В. П. Особливості корекції затримки мовленнєвого розвитку у дітей раннього віку. *Альманах науки*. 2020. 5(38). С. 22–25
12. Лопатинська Н. А. Трансдисциплінарний підхід до вивчення системних порушень мовлення. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: вип. 7, у 2 т. / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2016. Т.1. С. 216–225.
13. Лопатинська Н. А. Технологія абілітації і реабілітації порушень мовлення дітей раннього віку у системі раннього втручання. *Baltic International Academy; International scientific conference «The role of psychology and pedagogy in the spiritual development of modern society»* : conference proceedings. 2022. С. 357-360.
14. Луцько К. В. Домінуюча перспектива діяльності та її вплив на формування мовлення дітей з особливими освітніми потребами. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: вип. 16 том 1, 16 (1). 2020. С. 173–186.
15. Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : наук.-метод. посіб. К. : КНТ, 2008. 256 с.
16. Мартиненко І. В. Особливості комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення : монографія. Київ : ДІА, 2016. 304 с.
17. Мартиненко І. В. Системні порушення мовлення в ракурсі медико-психолого-педагогічних досліджень. *Логопедія*. Науково-методичний журнал. 2017. № 10. С. 41–47.

18. Потапчук М. М. Дидактичні ігри для розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. *П'ята міжнародна конференція молодих учених: Харківський природничий форум* (19-20 травня 2022 р., м. Харків): збірник тез. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. С. 136-138
19. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. веб-сайт. Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/korektsiyni-programi/korektsiyno-rozvitkovi-zanyattya-dlya-ditey-z-tyazhkimi-porushennyami-movlennya/>
20. Ревуцька О. В., Пархоменко М. В., Малуєва Т. В., Косенко Т. В. Специфічні прояви порушень мовленнєвих і немовленнєвих функцій у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. *Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference «The evolution of philosophy of science in recent decades»*, March 06 – 07, 2023 Copenhagen, Denmark by the «InterSci», 2023. С. 66-70.
21. Соботович Є. Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (в його фонетико- фонематичній ланці) дітей дошкільного віку. *Дефектологія*. 2002. №3. С. 2-7
22. Соботович Є. Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його лексичній ланці) дитини дошкільного віку. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його граматичній ланці) дитини дошкільного віку. *Дефектологія*. 2003. № 2. С. 2-11.
23. Соколова Г. Б. Дослідження пізнавальної активності дітей дошкільного віку із системними порушеннями мовлення. *Психологія та соціальна робота*. 2021. Вип. 1 (53). С. 165-175
24. Тичина К. О., Кошман, Д. А. Формування кінестетичного праксису у дітей середнього дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. *Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики*, 2020. С. 73-77.
25. Тищенко В. В. Загальний недорозвиток мовлення: перспективи подальших досліджень. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака*. Вип. XXIII в трьох частинах, частина 2. Серія: соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський: Медобори. 2013. С. 260-268.
26. Тищенко В. В. Методика формування ймовірного прогнозування в мовленнєвій діяльності дошкільників із ЗНМ. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова*: Серія 19: Корекційна педагогіка та психологія. Випуск 21. 2012. С. 266-271.
27. Тищенко В. В., Рібцун Ю. В. Як навчити дитину правильно розмовляти: Від народження до 5 років: Поради батькам. К.: «Літера», 2009. 128 с.
28. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ: *Програмно-методичний комплекс*. К.: Актуальна освіта, 2007. 120 с.
29. Халіна Т. І., Бондар В. І. Ігри і ігрові вправи, як провідний засіб логопедичної допомоги дітям із затримкою мовленнєвого розвитку. *Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти* [Електронне видання] : зб. наук. пр. [за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф.]. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 583–586. Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10954>
30. Хомик Т. В., Суховець Н. М. Особливості використання кріотерапії в логопедичній роботі з формування артикуляційного праксису у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. *Інноваційна педагогіка*, 2022. 2 (53). С. 57-62
31. Чала І. І., Шеремет М. П. Проблеми ідентифікації поняття «системні порушення мовлення» у старших дошкільників : міждисциплінарний підхід. : *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні програми і проекти в*

психології, педагогіці, освіті» (м. Одеса, 12–13 березня 2021 р.). Одеса : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2021. С. 8-11

32. Штанькевич З. С., Горішна Н. М. Особливості лексико-граматичної складової мовлення у дітей із загальним недорозвитком мовлення. *Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи*: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Житомир, 25 квітня 2023 р.), Житомирський державний університет імені Івана Франка, соц.-псих. факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2023. С. 302-305

33. Badawieh, M., Al-Shamsi, A., (2023) . The factors that impact the Speech delay in the first three years of a child's life, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 19(1), P. 13-20

34. Denisheva Natalya Gennadievna the need for the formation of correctional and pedagogical competence of parents of young children with delayed speech development. *Student*. 2022. 5 (3). P. 1401-1407.

35. Djalairova A. Sh., Likhacheva N. E., & Lepesova M. M. (2018). Primary diagnosis of the psychological and speech delay in children of 2-5 years (review). *Наука о жизни и здоровье (Вестник АГИУВ)*. 2018. (1). P. 6-10. Режим доступу: <https://articlekz.com/en/article/30146>

36. Hasanah N. I., & Nor, H. (2023). Parents' Efforts in Supporting A Child with Speech Delay. *EDUCATION AND LINGUISTICS KNOWLEDGE JOURNAL*, 5(1), P. 72-88.

37. Ike Revite Description of speech delay in early childhood. *Journal of Cultura and Lingua (CULINGUA)*. Vol. 3 No. 1, 2022. P. 14-21

38. Muyassaroh, M., Fahrizal, F., Naftali, Z., Yunika, K., Farokah, F., Widodo, P., & Ruspita, D. Identifying Risk Factors of Speech and Language Delay on Children. *KEMAS: Jurnal Kesehatan Masyarakat*, 2022. 17(3), P. 431-435. doi: <https://doi.org/10.15294/kemas.v17i3.27676>

39. Rithipukdee N, Kusol K. Factors Associated with the Suspected Delay in the Language Development of Early Childhood in Southern Thailand. *Children*. 2022. 9(5) : 662. <https://doi.org/10.3390/children9050662>

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. ЕНК «Логопедія (затримка мовленнєвого розвитку, загальний недорозвиток мовлення)» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://elearning.kubg.edu.ua/> (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26292> для денної форми навчання; <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26232> для заочної форми навчання);

2. Освіта дітей з особливими освітніми потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebami>

10. Ресурси для неформальної та інформальної освіти:

1. Дистанційний експрес-курс «ЛОГОПЕДІЯ». Автор курсу: З. Ленів, кандидат педагогічних наук, доцент, логопед, Директор Міжнародного інституту інклюзії (60 годин, 2 кредити ЄКТС). Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/1846569178906451/posts/3007575809472443>

2. Курс підвищення кваліфікації «Методичні прийоми логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку: практичні кроки». Автор курсу: Н. Ярмола, завідувачка відділу інклюзивного навчання Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України, кандидатка педагогічних наук, старша наукова співробітниця (30 годин, 1 кредит ЄКТС). Режим доступу: <https://vseosvita.ua/course/metodychni-priyomy-lohopedychnoi-roboty-z-ditmy-doshkilnoho-viku-praktychni-kroky-65.html>

ДОДАТКИ

**ПРОГРАМА ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ЗАТРИМКА МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ В РОЗРІЗІ ЛОГОПЕДИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

Семінарське заняття 1. Структура труднощів при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо структури труднощів при затримці мовленнєвого розвитку;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 1;
- 3) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 1:

1. Особливості мовленнєвого розвитку дітей у ранньому віці.
2. Механізми оволодіння мовленнєвою функцією за умови типового розвитку.
3. Сутність поняття «затримка мовленнєвого розвитку» у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.
4. Причини труднощів мовленнєвого розвитку у дітей до трьох років.
6. Прояви затримки мовленнєвого розвитку у дітей раннього віку.
7. Особливості пізнавального, сенсорного та рухового розвитку дітей до трьох років.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерій оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми	Студент не підготовлений до заняття.

	високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	заняття, достатньо активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 2. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати сучасні інформаційні джерела щодо особливостей обстеження дітей раннього віку;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 2;
- 3) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 2:

1. Особливості обстеження дітей раннього віку.
2. Залучення лікарів до комплексної оцінки розвитку дитини раннього віку.
3. Схема комплексного обстеження дітей раннього віку.
4. Структура логопедичного обстеження дітей до трьох років.
5. Зміст діагностичних завдань задля обстеження дитини раннього віку.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерій оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.

Бали	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
Бали	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 1. Особливості комплексного обстеження дітей раннього віку (2 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

1) заповнити таблицю «Топ-5 завдань для обстеження та/або розвитку дитини із затримкою мовленнєвого розвитку» дітей раннього віку (завдання до самостійної роботи 2);

2) бути готовим до її обговорення з одногрупниками на практичному занятті;

3) обрати два завдання із заповненої таблиці, адаптувати їх до діагностики, підготувати (за необхідності) дидактичний матеріал та бути готовим продемонструвати процедуру їх проведення моделюючи ситуацію «логопед»-«дитина».

Вимоги до оформлення діагностичних завдань:

- назва завдання;
- мета обстеження;
- обладнання/дидактичний матеріал (за потреби);
- процедура виконання завдання;
- інструкція;
- критерії та показники оцінювання проби.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді двох діагностичних завдань.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
Бали	1	0,75	0,5	0
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний інструментарій для логопедичного обстеження.
Бали	1,5	1	0,5	0

Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики певної.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 3. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо особливостей логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці;
- 2) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 3:

1. Планування логопедичної роботи з дітьми раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
2. Схема корекційно-розвивальної роботи при затримці мовленнєвого розвитку.
3. Напрямки логопедичної роботи.
4. Співпраця логопеда та батьків в процесі логопедичного впливу на дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
5. Досвід зарубіжних практиків щодо корекційно-розвивальної роботи з дітьми раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.
6. Особливості використання логопедом інтерактивних та ІКТ-технологій під час роботи з дітьми раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				

Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 2. Стратегії логопедичного впливу при затримці мовленнєвого розвитку у ранньому віці (4 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) заповнити таблицю «Топ-5 завдань для обстеження та/або розвитку дитини із затримкою мовленнєвого розвитку» дітей раннього віку (завдання до самостійної роботи 2);
- 2) бути готовим до її обговорення з одногрупниками на практичному занятті;
- 3) обрати два завдання із заповненої таблиці, адаптувати їх для корекційно-розвиткової мети, підготувати (за необхідності) дидактичний матеріал та бути готовим продемонструвати процедуру їх проведення моделюючи ситуацію «логопед»-«дитина».

Вимоги до оформлення завдань:

- назва завдання;

- мета;
- обладнання/дидактичний матеріал (за потреби);
- процедура виконання завдання;
- інструкція.

4) внести надані рекомендації/зміни/пропозиції одногрупниками до продемонстрованих корекційно-розвиткових завдань.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розроблених двох корекційно-розвиткових завдань.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Визначення мети заняття	Студент/ка чітко називає мету заняття. Заняття відповідає логодидактичним принципам.	Студент/ка називає мету заняття. Заняття відповідає логодидактичним принципам.	Студент/ка називає мету заняття. Заняття відповідає деяким логодидактичним принципам.	Студент/ка не може визначити мету заняття. Заняття не відповідає логодидактичним принципам.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Методологіч на та методична грамотність	Чітке дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Часткове дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Заняття проведено без дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Логокорекційний інструментарій	Раціонально підбирає логокорекційний інструментарій, враховує вікові особливості та мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Правильно підбирає логокорекційний інструментарій, враховує вікові особливості та мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Підбирає логокорекційний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Не демонструє вміння підбирати логокорекційний інструментарій для логопедичного обстеження.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів

За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує		
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує		1 бал
Всього	за одне практичне заняття за два практичних заняття	11 балів 22 бали

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ПРИ СИСТЕМНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ

Семінарське заняття 4. Сучасні погляди на системні порушення мовлення (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо трактування системних порушень мовлення в логопедії;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 3;
- 3) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 4:

1. Особливості розвитку мовленнєвої системи у дітей дошкільного віку.
2. Етапи формування мовлення.
3. Поняття про системні порушення мовлення.
4. Механізми функціонально-мовленнєвих труднощів при системному порушенні мовлення.
5. Етіологія при системному порушенні мовлення.
6. Особливості розвитку дітей із системними порушеннями мовлення.

За результатами виконання самостійного завдання 3 висвітлити сучасні погляди фахівців на системні порушення мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.

	аудиторії, використовуючи та пояснюючі нові слова для більшості слухачів.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 5. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо структури труднощів при системних порушеннях мовлення;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 3;
- 3) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 5:

1. Симптоматика мовленнєвих труднощів при системних порушеннях мовлення.
2. Прояви труднощів фонетико-фонематичної складової мовлення при системних порушеннях мовлення.
3. Прояви труднощів лексико-граматичної складової мовлення при системних порушеннях мовлення.
4. Прояви зв'язного мовлення при системних порушеннях мовлення.
5. Особливості немовленнєвих функцій та операцій при системних порушеннях мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерій оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з	Кожна думка не підтверджена.

	прикладами.		них є сумнівною.	
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 3. Структура труднощів при системних порушеннях мовлення (2 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо структури труднощів при системних порушеннях мовлення;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 3;
- 3) розподілитися на підгрупи по 4-ро та розробити схему «Системні порушення мовлення первинного та вторинного генезу»;
- 4) презентувати розроблену схему та бути готовими до її висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленої схеми.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представлені в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представлені в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та	Кожна основна думка добре підтверджена	Кожна основна думка адекватно	Кожна основна думка підтверджена	Кожна думка не підтверджена.

статистичних даних	кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Семінарське заняття 6. Сучасні погляди на загальний недорозвиток мовлення (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо загального недорозвитку мовлення як мовленнєвого порушення;
- 2) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 6:

1. Сутність поняття «загальний недорозвиток мовлення» у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.
2. Етіологія загального недорозвитку мовлення.
3. Механізми мовленнєвих труднощів при загальному недорозвитку мовлення.
4. Особливості функціонування мовлення при загальному недорозвитку мовлення.
5. Стан немовленнєвих функцій та операцій у дітей із загальним недорозвитком мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 7. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо рівнів загального недорозвитку мовлення в сучасній логопедії;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 4;

3) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 7:

1. Періодизація загального недорозвитку мовлення.
2. Сучасні погляди на рівні функціонування мовлення при загальному недорозвитку мовлення.
3. Стан сформованості фонетико-фонематичної складової мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
4. Стан сформованості лексико-граматичної складової мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
5. Стан сформованості зв'язного мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
6. Особливості немовленнєвих функцій у дітей.
7. Диференційна діагностика основних рівнів загального недорозвитку мовлення.
8. Відмежування загального недорозвитку мовлення від інших розладів.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленій в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.

	презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 4. Характеристика рівнів загального недорозвитку мовлення (2 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо рівнів загального недорозвитку мовлення в сучасній логопедії;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 4;
- 3) розподілитися в міні-підгрупи по 4-ри особи та розробити схему на тему «Маркери диференціації рівнів загального недорозвитку мовлення»;
- 4) бути готовим до її демонстрації та обговорення з одногрупниками на практичному занятті.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленої схеми «Маркери диференціації рівнів загального недорозвитку мовлення».

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підібраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення щодо результатів обговорення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати результати обговорення.	Студент/ка точно розуміє більшу частину результатів обговорення, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення результатів обговорення.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми	Студент не підготовлений до заняття.

	розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	заняття, достатньо активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОБСТЕЖЕННЯ ТА ЛОГОПЕДИЧНОГО ВПЛИВУ ПРИ ЗАГАЛЬНОМУ НЕДОРОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Семінарське заняття 8. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо особливостей комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення;
- 2) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 8:

1. Система комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення.
2. Етапи обстеження дитини та їх суть.
3. Схема проведення комплексного логопедичного обстеження.
4. Особливості логопедичного обстеження мовленнєвої функції при I рівні загального недорозвитку мовлення.
5. Особливості логопедичного обстеження мовленнєвої функції при II рівні загального недорозвитку мовлення.
6. Особливості логопедичного обстеження мовленнєвої функції при III рівні загального недорозвитку мовлення.
7. Особливості логопедичного обстеження мовленнєвої функції при IV рівні загального недорозвитку мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та	Більшість аргументів чітко та логічно	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.

	логічно організовані.	пов'язані з ідеєю.	організовані нечітко і нелогічно.	
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 5. Особливості комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення (2 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо комплексного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення в сучасній логопедії;
- 2) виконати завдання до самостійної роботи 5;
- 3) продемонструвати розроблений алгоритм логопедичного обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення й бути готовим до його обговорення на практичному занятті;
- 4) внести надані рекомендації одногрупників до розробленого алгоритму обстеження дітей із загальним недорозвитком мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді доопрацьованого алгоритму обстеження.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Діагностичний інструментарій	Студент/ка раціонально підбирає діагностичний інструментарій,	Студент/ка правильно підбирає діагностичний інструментарій,	Студент/ка підбирає діагностичний інструментарій, однак не враховує вікові	Студент/ка не демонструє вміння підбирати діагностичний

	враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	інструментарій для логопедичного обстеження.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики певної.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 9. Стратегії логопедичного впливу (2 год.)

Під час підготовки до семінарського заняття студентам потрібно:

- 1) проаналізувати інформаційні джерела щодо актуальних стратегій логопедичного впливу на дітей із загальним недорозвитком мовлення;
- 2) підготуватися до обговорення дискусійних питань та бути готовим до їх висвітлення і обговорення з одногрупниками.

Питання для дискусії на семінарському занятті 9:

1. Сучасні логопедичні технології подолання загального недорозвитку мовлення.
2. Напрямки логопедичної роботи щодо фонетико-фонематичної складової мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
3. Напрямки логопедичної роботи щодо лексико-граматичної складової мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
4. Напрямки логопедичної роботи щодо зв'язного мовлення на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.
5. Напрямки логопедичної роботи щодо немовленнєвих функцій та операцій на кожному рівні загального недорозвитку мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез до дискусійних питань.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, є чіткою та точною, але не ретельно підбраною.	Інформація має кілька неточностей або не є чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них є сумнівною.	Кожна думка не підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 6. Стратегії логопедичного впливу (6 год.)

Під час підготовки до практичного заняття студентам потрібно:

- 1) заповнити таблицю «Особливості логопедичної роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення» (завдання до самостійної роботи б);
- 2) бути готовим до її обговорення з одногрупниками на практичних заняттях;
- 3) обрати два завдання із заповненої таблиці, адаптувати їх для корекційно-розвиткової мети, підготувати (за необхідності) дидактичний матеріал та бути готовим продемонструвати процедуру їх проведення моделюючи ситуацію «логопед»-«дитина».

Вимоги до оформлення завдань:

- назва завдання;
- мета;
- обладнання/дидактичний матеріал (за потреби);
- процедура виконання завдання;
- інструкція.

4) внести надані рекомендації/зміни/пропозиції одногрупниками до продемонстрованих корекційно-розвиткових завдань.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді двох корекційно-розвиткових завдань.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
<i>Критерії оцінювання підготовленого завдання</i>				
Визначення мети заняття	Студент/ка чітко називає мету заняття. Заняття відповідає логодидактичним принципам.	Студент/ка називає мету заняття. Заняття відповідає логодидактичним принципам.	Студент/ка називає мету заняття. Заняття відповідає деяким логодидактичним принципам.	Студент/ка не може визначити мету заняття. Заняття не відповідає логодидактичним принципам.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Методологіч на та методична грамотність	Чітке дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Часткове дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики проведення логопедичних занять.	Заняття проведено без дотримання методології (принципів, методів, прийомів) та методики.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Логокорекційний інструментарій	Раціонально підбирає логокорекційний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Правильно підбирає логокорекційний інструментарій, враховує вікові особливості та особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Підбирає логокорекційний інструментарій, однак не враховує вікові особливості та всі особливості мовленнєвого розвитку при певному порушенні.	Не демонструє вміння підбирати логокорекційний інструментарій для логопедичного обстеження.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття.

	занятті.			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього			за одне практичне заняття	11 балів
			за три практичних заняття	33 бали